

Lempäälän kunnan vesistötarkkailuohjelma 2026-2036

Yhdyskuntalautakunta 11.11.2025





Taustaa

- Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986, § 6) edellyttää, että kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huolehtii ympäristön tilan seurannasta ja siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista
- Pintavesien tilan säännöllinen tarkkailu on tärkeää vesistöissä tapahtuvien muutosten havaitsemiseksi ja se antaa pohjatietoa päätöksenteon tueksi, kun arvioidaan eri toimenpiteiden vaikutuksia vesistön laatuun.
- Lempäälän kuntastrategiassa on tunnistettu vesistöjen merkitys hyvinvoinnille.
- Kuntalaisille ajantasainen vesistötieto on arvokasta oman lähiympäristönsä laadun mittarina.
- Vesistötarkkailua on tehty jo pitkään Lempäälän kunnan ympäristönsuojelun toimesta. Vesistötarkkailuohjelman laatimisen kautta vesistötarkkailusta on tullut pitkällä tähtäimellä suunnitelmallisempaa ja kustannustehokkaampaa.

Vesistötarkkailuohjelman lähtökohdat

- Vesistötarkkailuohjelman laadinnassa on hyödynnetty kunnan omaa aiempaa tietopohjaa sekä ympäristötiedon hallintajärjestelmä Herttaan (SYKE) tallennettuja tietoja pintavesien tarkkailuista.
- Ohjelman laadinnan yhteydessä pyydettiin ja saatiin kommentteja Pirkanmaan ELY-keskukselta, jotka otettiin huomioon mahdollisuuksien mukaan. Pirkanmaan ELY-keskus vastaa vesistöjen tilan luokittelusta sekä vesienhoidon suunnittelusta alueellaan.
- Tarkkailuohjelman kohteet on valittu kattavasti kaikilta valuma-alueilta ja kohteiden valinnassa sekä tarkkailutiheydessä (1-10 vuotta) on pyritty huomioimaan mm. valuma-alueen maankäyttö ja siihen odotettavissa olevat muutokset, vesistön virkistyskäyttöarvot, virtavesien virtaama, vesistön nykytila ja viimeisin näytteenotto.
- Päivitetyssä vesistötarkkailuohjelmassa on jatkettu aikaisemman ohjelman mukaisia tarkkailuja jatkumon varmistamiseksi.
- Maankäyttöön odotettavissa olevien muutosten sekä vesistön tilaan liittyvien tarpeiden johdosta on sisällytetty 6 uutta tarkkailupistettä.



Vesistötarkkailuohjelman toteutus

- Laaditun ohjelman pohjalta on tarkoitus kilpailuttaa kunnan vesistötarkkailun perusseuranta useammaksi vuodeksi kerrallaan.
- Vesistötarkkailua tehdään vuosittain noin 10 näytteenottopaikasta
- Vesistötarkkailu tehdään liitetaulukon mukaisesti siten, että järvistä otetaan tarkkailuvuonna sekä talvi- että kesänäyte kerrostuneisuuskaudella
- Virtavesistä otetaan tarkkailuvuonna kevät- ja syksynäyte + mitataan virtaama
- Tarkkailua tehdään vesistöjen fysikaalis-kemiallisen ja mikrobiologisen tilan sekä levätuotannon osalta (tehtävät analyysit esitetty liitetaulukossa)
- Tulokset tallennetaan ympäristötiedon hallintajärjestelmä Herttaan, jotta tulokset ovat yleisesti käytettävissä.
- Vuosittain tehtävistä vesistötutkimuksista laaditaan lyhyt raportti, jossa kuvataan myös kunkin vesistön veden laatu sanallisesti. Raportit julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

Kustannukset ja ohjelman tarkistaminen

- Kustannustehokkuuden näkökulmasta
 - saman alueen vesistötarkkailukohteita on ajoitettu samalle vuodelle
 - vesistöjen ekologisen tilan biologisten seurantamuuttujien (mm. kalasto, pohjaeläimet, vesikasvillisuus) seuranta ei sisälly ohjelmaan
→ tehdään tarvittaessa erikseen resurssien puitteissa
 - huomioitu muiden tahojen toimesta tehtävät tarkkailut välttämällä päällekkäisyyksiä
- Aiemman vesistötarkkailuohjelmakauden aikana tarkkailun vuosikustannukset ovat olleet luokkaa 6000-8000 euroa
- Vesistötarkkailuohjelma tarkistetaan viimeistään ohjelmakauden lopussa tai tarvittaessa aiemmin.

Kiitos!

